

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM108 – KENDİNİ TANIMA VE İLETİŞİM YÖNTEMLERİ
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ	3
2. KENDİNİ TANIMA VE İLETİŞİM YÖNTEMLERİ DERSİ	5
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı.....	5
2.2. Eğitim Modeli.....	5
2.3. Uzaktan Eğitim Politikası.....	5
2.4. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.5. Dersin Programdaki Yeri.....	6
2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	6
2.7. Dersin Değerlendirmesi.....	6
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ.....	7
4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....	9
5. DERSİN KANIT VE KAYNAK LİSTESİ.....	14

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktadır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.

6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.
8. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
9. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

- 1. Bakım:** Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.
- 2. Duyarlılık:** Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.
- 3. Etik:** Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.
- 4. Profesyonellik:** Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.
- 5. Bilimsellik/Yenilikçilik:** Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.
- 6. Katılımcılık/paydaş odaklılık:** Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. KENDİNİ TANIMA VE İLETİŞİM YÖNTEMLERİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu ders birinci sınıfın bahar döneminde haftalık 2 saat teori olmak üzere toplamda 14 hafta yer almaktadır. Hemşirelikte kendini tanıyan iletişimin insan ilişkilerindeki önemini kavrayan, gerekli bilgi, beceri ve tutumu sergileyen hemşireler yetiştirmektir.

2.2. Eğitim Modeli

Kendini tanıma Dersi ve İletişim Yöntemleri dersi öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır. Bunun yanında öğrencinin derse aktif katılımını sağlayacak çalışmalar yürütülmekte aktif öğretim yöntemleri kullanılmaktadır.

2.3. Uzaktan Eğitim Politikası

Eğitim olanakları ve dijital alan fırsatları kullanılarak;

- Hemşirelik mesleğine temel oluşturan bilgi, becerilere ve profesyonel davranışlara ait öğelerin öğrencilere üst düzeyde kazandırılması,
- Bir paydaş olarak öğrencilerin etkin katılımıyla potansiyellerinin desteklenmesi,
- Bireysel ve toplumsal koruyucu önlemlerin, sağlığı koruma ve geliştirme amacına yönelik etkin kullanım farkındalığının oluşturulması ve becerisinin kazandırılması,
- Öğretim elemanı ve öğrenci etkileşiminin dijital güvenlik sınırları içerisinde kesintisiz devamlılığının sağlanmasıdır.

2.4. Dersin Genel Hedefleri

1. İletişimin insan ilişkilerindeki önemini ve iletişimi etkileyen faktörleri kendi ifadesiyle söyleyebilecek (Bilişsel)
2. Sözlü ve sözsüz iletişim biçimlerini sıralayabilecek (Bilişsel)
3. Sözsüz iletişim becerilerinin farkına varabilecek(Duyuşsal)
4. İşitme ve dinleme kavramlarını karşılaştırabilecek (bilişsel)

5. Dinleme çeşitlerini sıralayabilecek(bilişsel)
6. Kendi dinleme davranışını değerlendirebilecek (bilişsel)
7. Kişiler arası ilişkilerde etkili dinleme davranışını kullanabilecek (bilişsel)
8. Sağlıklı bir benlik kavramına sahip olmanın hemşirelikteki öneminin farkına varabilecek (Duyuşsal)

2.5. Dersin Programdaki Yeri

Kendini tanıma ve iletişim yöntemleri dersi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıfının bahar döneminde verilir. Haftada 2 saat teorik, 2 ECTS kredilik bir derstir.

2.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, vaka örnekleri ve analizi, ödev, bilgi yarışması, film gösterimi ve analizi gibi yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Ayrıca dersin sonunda çeşitli oyunlarla geribildirim alınarak dersin değerlendirilmesi yapılmaktadır.

2.7. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirmesini bir ara sınav notu, bir final sınav notu (final notuna öğrenci gruplarına yönelik materyal geliştirme çalışmalarından alınan not %50 etki etmektedir) oluşturmaktadır. Ara sınav notunun %40'ı, final notunun %60'ı alınarak yıl sonu başarı notu hesaplanmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğine göre teorik derslerin % 30' undan fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmamaktadır.

Sınav Notunun Harfli Başarı Notuna Göre Değerlendirilmesi

HEM113 Kendini Tanıma Ve İletişim Yöntemleri Dersi	n	%
AA	90-100	Mükemmel
BA	85-89	Çok İyi
BB	75-84	İyi
CB	70-74	Orta
CC	60-69	Yeterli
DC	40-59	Başarısız
DD	20-39	Başarısız
FF	0-19	Başarısız

FD	Devamsız	
FG	Sınavına Girmesi	
	Toplam	Toplam

Eğitim Sürecinde İletişim

Öğretim Elemanları	İletişim/mail adresi
Doç.Dr. Serap GÜLEÇ KESKİN	dr.serasps@gmail.com
Doç.Dr. Oya Sevcan ORAK	oysev@hotmail.com
Arş. Gör. Dr. Kübra GÜLİRMAK GÜLER	gulirmak.kubra.24@gmail.com

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Kendini Tanıma ve İletişim Yöntemleri Dersi Haftalık Ders Programı ve Ders İçerik Tablosu- A ŞUBESİ- 202

Konu İsimleri	Öğretim Üyesi	Tarih
Dersin tanıtımı, dersle ilgili genel hedef ve planlamalar hakkında bilgi verilmesi	S.G.K-K.G.G	01.03.2024
Kişilerarası İletişim	K.G.G	08.03.2024
Beden Dili ve Önemi	S.G.K	15.03.2024
Etkili Olmayan İletişim Teknikleri	K.G.G	22.03.2024
Etkili İletişim Teknikleri	S.G.K.	29.03.2024
Atölye 1	K.G.G	05.04.2024
Arefe-Bayram Tatili 06.04-14.04. 2024		
Atölye 2	S.G.K	19.04.2024
ARA SINAV HAFTASI 27.04-05.05.2024		
İletişimde Dinleme ve Anlama Becerileri	K.G.G	10.05.2024
HEMŞİRELKTE BAKIM KONGRESİ (15-17 MAYIS 2024)		
Çatışma, Şiddet ve İletişim	S.G.K	24.05.2024
Özel Durumlarda İletişim Kurma I- (Çocuk Hasta ve Yakınlarıyla İletişim, Cinsel İçerikli Davranışları Olan Hastayla İletişim)-	K.G.G	31.05.2024
Özel Durumlarda İletişim Kurma II (Yaşlı Hastayla, Kayıp/Yas Yaşayan Bireyle, Terminal Dönemdeki Hasta ve Ailesiyle, Öfkeli Hastayla İletişim)	S.G.K	07.06.2024
Reflection	S.G.K-K.G.G	14.06.2024
KURBAN BAYRAMI 16.06-24.06.2024		
YARIYIL SONU SINAVLARI 24 HAZİRAN-07 TEMMUZ 2024		

**2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Kendini Tanıma ve İletişim Yöntemleri Dersi
Haftalık Ders Programı ve Ders İçerik Tablosu- B ŞUBESİ- 202**

Konu İsimleri	Öğretim Üyesi	Tarih
Dersin tanıtımı, dersle ilgili genel hedef ve planlamalar hakkında bilgi verilmesi	O.S.O-K.G.G	01.03.2024
Beden Dili ve Önemi	K.G.G	08.03.2024
Kişilerarası İletişim	O.S.O	15.03.2024
Etkili Olmayan İletişim Teknikleri	K.G.G	22.03.2024
Etkili İletişim Teknikleri	O.S.O	29.03.2024
Atölye 1	K.G.G	05.04.2024
Arefe-Bayram Tatili 06.04-14.04. 2024		
Atölye 2	O.S.O	19.04.2024
ARA SINAV HAFTASI 27.04-05.05.2024		
İletişimde Dinleme ve Anlama Becerileri	K.G.G	10.05.2024
HEMŞİRELKTE BAKIM KONGRESİ (15-17 MAYIS 2024)		
Çatışma, Şiddet ve İletişim	O.S.O	24.05.2024
Özel Durumlarda İletişim Kurma I- (Çocuk Hasta ve Yakınlarıyla İletişim, Cinsel İçerikli Davranışları Olan Hastayla İletişim)	K.G.G	31.05.2024
Özel Durumlarda İletişim Kurma II (Yaşlı Hastayla, Kayıp/Yas Yaşayan Bireyle, Terminal Dönemdeki Hasta ve Ailesiyle, Öfkeli Hastayla İletişim)	O.S.O	07.06.2024
Reflection	O.SO-K.G.G	14.06.2024
KURBAN BAYRAMI 16.06-24.06.2024		
YARIYIL SONU SINAVLARI 24 HAZİRAN-07 TEMMUZ 2024		

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

<p><i>Sağlığın Sosyal Becerileri</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)</i><i>2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)</i><i>3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)</i><i>4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)</i><i>5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)</i>	<p><i>Hasta Güvenliği Hedefleri</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>1. Basınç yaralarının önlenmesi</i><i>2. Bilgi güvenliği</i><i>3. Güvenli cerrahi</i><i>4. Güvenli doğum</i><i>5. Güvenli hasta devri</i><i>6. Hatalardan öğrenme</i><i>7. Hasta ve hasta yakını katılımı</i><i>8. Hastaların doğru tanımlanması</i><i>9. Hasta düşmelerinin önlenmesi</i><i>10. Hastaların güvenli transferi</i><i>11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi</i><i>12. İlaç güvenliği</i><i>13. Kan güvenliği ve yönetimi</i><i>14. Kardiyak arrest yönetimi</i><i>15. Malzeme ve cihaz güvenliği</i><i>16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği</i><i>17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele</i><i>18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi</i><i>19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele</i><i>20. Radyasyon güvenliği</i><i>21. Teşhiste hasta güvenliği</i><i>22. Tesis güvenliği</i><i>23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi</i>
--	---

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Beden Dili ve Önemi	2/3/7	Bilişsel: Beden diline ait kavramları bilme ve tanımlama Duyuşsal: beden dili öğelerini iletişim açısından değerlendirme Psikomotor: hasta ile iletişimde beden dilini uygun şekilde kullanma ve anlamlandırma	1/2/3/4/5/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3
Kişilerarası İletişim	1/2/3	Bilişsel: Kişilerarası iletişimi bilme ve tanıma Duyuşsal: kişilerarası iletişimi değerlendirebilme Psikomotor: kişilerarası iletişim becerilerini hasta	2/3/6	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3

		bakımında kullanabilme						
Etkili Olmayan İletişim Teknikleri	1/2/3/4/5	Bilişsel: Etkili Olmayan İletişim Tekniklerini bilme ve tanımlama Duyuşsal: Etkili Olmayan İletişim Tekniklerini değerlendirebilme Psikomotor: hasta ile iletişimde etkili olmayan iletişim becerilerini kullanmamaya özen gösterme	2/7/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3
Atölye 1	6/7/8/9	Bilişsel: iletişimdeki kavramları tanımlayabilme Duyuşsal: iletişimdeki yeni kavramları değerlendirebilme Psikomotor: iletişimdeki kavramları hasta ile iletişimde kullanabilme.	5/6/7/8	Rolplay	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3
Atölye 2				Rolplay	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3

İletişimde Dinleme ve Anlama Becerileri	5	Bilişsel: iletişimde dinleme ve anlamaya yönelik kavramları tanımlayabilme Duyuşsal: iletişimde dinleme ve anlama becerilerini değerlendirebilme Psikomotor: hasta ile iletişimde dinleme becerilerini uygulayabilme	1/3/5/8	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3
Çatışma, Şiddet ve İletişim	7/8	Bilişsel: iletişimde çatışma, şiddet kavramlarını tanımlayabilme Duyuşsal: iletişimde çatışmalar ve nedenlerini değerlendirme Psikomotor: hasta ile iletişimde çatışma ve şiddetten uzak kalma veya yönetebilme	1/2/4/6	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3
Özel Durumlarda İletişim Kurma I- (Çocuk Hasta ve Yakınlarıyla İletişim,	1/2/3/8	Bilişsel: özel durumlarda iletişiminin türlerini bilme Duyuşsal: özel durumlarda iletişimi değerlendirebilme	8/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3

Cinsel İçerikli Davranışları Olan Hastayla İletişim)		Psikomotor: özel durumlarda iletişimi devam ettirebilme becerisine sahip olma						
Özel Durumlarda İletişim Kurma II (Yaşlı Hastayla, Kayıp/Yas Yaşayan Bireyle, Terminal Dönemdeki Hasta ve Ailesiyle, Öfkeli Hastayla İletişim)	1/2/3/9	Bilişsel: özel durumlarda iletişiminin türlerini bilme Duyuşsal: özel durumlarda iletişimi değerlendirebilme Psikomotor: özel durumlarda iletişimi devam ettirebilme becerisine sahip olma	8/9	Sunum Demonstrasyon Görsel Materyal	Çoktan Seçmeli Sınav	7	1,4	3

5. DERSİN KANIT VE KAYNAK LİSTESİ

Kaynaklar

1) Okanlı, A., Gürhan, N. (2019). Yaşamın Sırrı İletişim, Nobel Tıp Kitabevi, Ankara.

Kanıtlar

1) Duran, S., & Albayrak, S. (2020). Sağlık Çalışanlarının İletişim Becerileri ve Göçmenlerle Yaşadıkları İletişim Zorlukları. *Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri*, 12(3).

2) Kazu, E., & Düşükcan, M. (2021). Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Zekâ Düzeylerinin İletişim Becerilerine Etkisi. *Firat University Journal OF Social Sciences/Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(1).

3) Cerit, B., & Fatma, Ö. Z. (2019). Hemşirelerde Duygusal Zekânın İletişim Becerilerine Etkisi. *Sağlık Akademisi Kastamonu*, 4(1), 1-21.

4) Dil, S., Çiçekoğlu, P., & Yıldırım, T. (2019). İletişim Becerisi Eğitiminde Yenilikçi Yaklaşım: Standart Hasta Yöntemi Uygulanan Hemşirelik Öğrencilerinin Deneyimleri. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 21(1-2), 23-34.

4) Temel, M., & Şisman, F. N. (2017). İletişim Becerileri Eğitiminin Hemşirelik Öğrencilerinin Sanal Ve Kişilerarası İlişkilerine Etkisi. *Sağlık Bilimleri Ve Meslekleri Dergisi*, 4(3), 171-179.

5) Olcay, Ç. A. M., & Akgün, E. Kişilerarası İlişkilerde Çatışma Ve Çatışma Yönetimi. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 23(2), 207-221.

6) Soysal, A., Pınar, Ö. K. E., Yağar, F., & Meryem, T. U. N. Ç. (2017). Örgütsel iletişim ve iş tatmini düzeylerinin incelenmesi: Bir özel hastane örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (37), 243-253.